

Iniciativa PLANED: Efektivně v místním rozvoji a podnikání

Ve velšském hrabství Pembrokeshire vznikla počátkem nového tisíciletí iniciativa zahrnující několik organizací, v jejichž rámci místní obyvatelé aktivně zasahují do podoby vlastního regionu.

Jedním ze znaků rozvinutých a prosperujících zemí je aktivní přístup obyvatel ke správě regionů. Jako typický příklad se uvádějí samosprávy švýcarských kantonů. Velké možnosti však skýtají i správní jednotky zemí, jejichž míra přímé demokracie není tak velká jako ve Švýcarsku. Tak je tomu i v případě Místní akční sítě pro podnikání a rozvoj v Pembrokeshire (Pembrokeshire Local Action Network for Enterprise and Development, PLANED – <http://www.planed.org.uk>).

Ta se během krátké doby stala symbolem a modelem úspěšné komunitní organizace, jejíž věhlas v oblasti komunitně řízeného regionálního rozvoje dávno přesáhl hranice Walesu. Dotace z fondů EU jsou pak jen pomyslnou třešničkou na dortu, neboť organizace díky fungující síti místních podnikatelů dokáže většinu svých potřeb pokrýt z vlastních zdrojů.

SMĚREM K NEJVĚTŠÍ REGIONÁLNÍ PLATFORMĚ V ZEMI

Počátky iniciativy PLANED sahají k přelomu 70. a 80. let minulého století, kdy místní skupina dobrovolníků úspěšně zorganizovala kampaň na rekonstrukci chátrajícího objektu, který původně obecní radě sloužil jako ratingová kancelář a později byl nabízen k prodeji. Od roku 1986 objekt funguje pro místní komunitu jako multifunkční centrum, díky jehož aktivitám se doslova vrátil život do lokality, dosud zažívající útlum po uzavření dobytčího trhu a dalších místních obchodů.

Jádro komunity vytvořilo v následujícím roce základy venkovské iniciativy TCRI, již se podařilo navázat na sebe další subjekty včetně orgánů samosprávy a už v samém svém počátku zahrnovala na 18 vesnic a malých měst v oblastech Narberth a Whitland. Tím iniciativa mj. získala finanční zdroje k uskutečňování projektů vznikajících v jednotlivých místních komunitách.

Jejich zástupci tvoří řídicí panel TCRI, v němž se schvalují jednotlivé akční plány zahrnující např. rekonstrukce čerpadel k zavlažování komunitních zahrad, analýzy potenciálu míst k rozvoji cestovního ruchu a dalších podobných kroků vedoucích k nastartování podnikatelských kapacit v regionu.

Iniciativa spolupracuje nejen s regionálními subjekty, ale také s Velšskou rozvojovou agenturou a je součástí Velšské podnikatelské iniciativy pro venkov, což

Mezinárodní věhlas komunitně řízené regionální a lokální agendy je nejen důkazem uznání dlouhodobého úsilí obyvatel Pembrokeshire, ale především vzbudila jejímu následování další jednotlivce i skupiny nejen v evropských regionech.

ji rovněž umožňuje sdílet příklady dobré praxe v regionech, kde je to zapotřebí. Dynamika této iniciativy přispěla k získání ocenění pro nejlepší komunitní podnikatelský projekt Times/RIBA za rok 1991 a její další expanze později přispěla k vytvoření platformy PLANED.

V témže roce vznikla v jižním Pembrokeshire akční organizace pro venkovské komunity SPARC (South Pembrokeshire Action for Rural Communities) zahrnující kolem 45 tisíc obyvatel v celkem 37 obcích regionu. Jejím cílem jsou vedle většího zapojení místních občanů do rozhodovacích procesů též opatření k udržení výdajů uvnitř místních komunit, poskytování příležitostí mladým lidem, navýšení příjmů místním farmám či zajištění přístupu k inovativním formám podnikání.

V roce 1992 SPARC figurovala mezi prvními 217 skupinami v celé Evropské unii, které pilotně uskutečňovaly program LEADER. V posledním desetiletí minulého století získala mezinárodní reputaci ohledně inovativního rozvoje venkova a dodnes je nejen ve Walesu, ale i v celé Evropě považována za jednu z prvních iniciativ svého druhu, která poskytla místním lidem možnost stát se rovnými partnery klíčových hráčů v oblasti ekonomiky, kulturně-sociální sféry a životního prostředí.

Na základě těchto úspěchů vznikla myšlenka vytvoření platformy zahrnující jak zástupce místních aktivních komunit, tak reprezentanty veřejného sektoru. Roku 2001 tak vznikla platforma PLANED

Working with communities, delivering for Pembrokeshire

Cydwethio gyda chymunedau, cyflawni dros Sir Benfro

zahrnující celé hrabství, která umožňuje místním komunitám fungovat jako rovnocenní partneři v procesu místního rozvoje za pomoci programů Velšského národního shromáždění, EU a dalších velšských či britských fondů.

ROLE MÍSTNÍCH PODNIKATELSKÝCH INICIATIV

V rámci platformy PLANED funguje v regionu více organizací, které se soustředí na jednotlivé oblasti (zemědělství, kultura, podnikání atd.). Roli komunitně řízeného zemědělství v rozvoji lokální ekonomiky a jeho různým formám jsme věnovali pozornost u podobných iniciativ představených v minulých vydáních Moderní obce.

Tentokrát se zaměříme na způsoby podnikatelské spolupráce na úrovni regionu, které PLANED nabízí. Jde především o místní networkingovou organizaci PBN (Pembrokeshire Business Network) a podpůrnou iniciativu PBI (Pembrokeshire Business Initiative).

PBN vznikla díky pomoci PLANED jako organizace, jejímž prostřednictvím získávají regionální podnikatelé přístup k užitečným kontaktům a výměně know-how v rámci celého regionu. Vedle pravidelných setkání členů zhruba desetkrát do roka zajišťuje organizace různé semináře a workshopy, přičemž poplatek za roční členství činí 20 liber. PBN má své volené vedení, které funguje vedle organizační agendy též jako nástroj lobbingu artikulující potřeby a zájmy regionálních podnikatelů v místech, kde vznikají často systémová rozhodnutí mající přímý vliv na podnikatelské prostředí venkova.

PBI se zaměřuje na podporu začínajícím místním podnikatelům, rozjezdy start-upů a sociálního podnikání v celém regionu Pembrokeshire. Na rozdíl od networkingové organizace PBN funguje PBI v regionu již po tři desetiletí jako oficiální registrovaná podnikatelská agentura. Je příkladem symbiózy obdoby českých institucí typu Asociace malých a středních podnikatelů či Hospodářské komory ČR s místními komunitními organizacemi vzešlymi spontánně »zdola«.

MAREK PAVLÍK

obchodní ředitel, M.C. TRITON

JAN BRABEC

manažer, ProRegiony